
Aftale mellem regeringen (Socialdemokraterne og Radikale Venstre),
Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti

Styrket indsats mod social dumping

Social dumping er en udfordring på det danske arbejdsmarked. Det skyldes, at social dumping kan svække et grundlæggende princip i vores samfund om, at alle skal arbejde på ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Der er i samarbejde mellem regeringen, Enhedslisten og SF siden 2012 sat massivt ind i forhold til bekæmpelse af social dumping. På den baggrund er der gennemført en lang række initiativer, som har vist gode resultater. Det gælder f.eks. et bedre myndighedssamarbejde mellem politiet, SKAT og Arbejdstilsynet, en styrkelse af politiets indsats mod ulovlig cabotage og en styrket brug af arbejdsklausuler.

De igangsatte initiativer er med til at understøtte ordentlige løn- og arbejdsvilkår og sikre fair konkurrence. Men de, som vil udøve unfair konkurrence, finder hele tiden nye veje til at omgå spillereglerne på det danske arbejdsmarked.

Derfor er regeringen, og Enhedslisten og SF enige om at prioritere den fortsatte indsats mod social dumping højt og vil afsætte i alt 120 mio. kr. i årene 2015-2018 fordelt med 50 mio. kr. i 2015, 30 mio. kr. i 2016 og 20 mio. kr. årligt i 2017-2018. Det betyder bl.a., at bevillingen, der afsættes til den fælles myndighedsindsats i 2015, er den største siden indsatsen mod social dumping startede i 2012.

Regeringen, Enhedslisten og SF er enige om konkrete initiativer til styrkelse af indsatsen mod social dumping på centrale områder.

1. Styrket myndighedsindsats

Den fælles myndighedsindsats er afgørende for social dumping-indsatsen. Regeringen, Enhedslisten og SF er derfor enige om at øge bevillingen til myndighedsindsatsen med 27,5 mio. kr. i 2015, 23 mio. kr. i 2016 og 13 mio. kr. årligt i 2017-2018. Der afsættes samlet set yderligere 56,5 mio. kr. i perioden 2015-2018 til den fælles myndighedsindsats. Dette kommer udover den hidtidige aftalte myndighedsindsats fra finansloven for 2014.

Det betyder, at der i 2015 vil blive afsat i alt 86,5 mio. kr. til den styrkede myndighedsindsats.

2. Styrket kontrol og stramning af regler

Der er allerede taget en lang række initiativer i forhold til at sikre effektiv kontrol, men der er fortsat virksomheder, der ikke følger reglerne. Derfor er aftaleparterne enige om at indføre følgende initiativer:

- Bøden ved overtrædelse af anmeldelsespligten til RUT skal skærpes ved gentagne overtrædelser, og bøden hæves med 100 pct. anden gang reglerne overtrædes. Arbejdstilsynet får mulighed for at udstede administrative bødeforelæg i sådanne sager.
- Fristen for at vedtage administrative bødeforelæg på arbejdsmiljøområdet forkortes fra de nuværende 21 dage til 14 dage.

Aftaleparterne noterer sig de iværksatte forsøgsprojekter om automatisk fotokontrol af lastbiler og om automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG). Aftaleparterne afventer resultaterne af disse projekter og er enige om at undersøge muligheden for at registrere lastbilers og varebilers nummerplader i forbindelse med anmeldelsespligten i RUT for kombineret transport. Aftaleparterne er enige om at mødes, når undersøgelsen er afsluttet i foråret 2015.

3. Forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker

Aftaleparterne er enige om, at der iværksættes et forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker. Der afsættes i forbindelse med forhandlingerne primo 2015 om udmøntningen af midler til arbejdsmiljøinitiativer fra Fonden for Forebyggelse og Fastholdelse en pulje, hvorfra regionen kan ansøge om midler til at gennemføre forsøg med skadestuers anmeldelse af arbejdsulykker via anmeldelsessystemet EASY. Forsøget evalueres med henblik på en drøftelse med aftaleparterne 2015.

4. Styrket kendskab til den danske model

Udenlandsk arbejdskraft, der kommer til Danmark for at arbejde, er ofte uvidende om forholdene på det danske arbejdsmarked. Det gælder fx i forhold til sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, den danske model og løn- og arbejdsvilkår.

På den baggrund foreslås det, at der iværksættes en informationsindsats, der har til formål at informere om den danske model og højne efterlevelsen af reglerne på arbejdsmarkedet. Indsatsen vil rette sig mod aktører, der beskæftiger udenlandsk arbejdskraft og bl.a. benytte sig af tolkebistand.

Der afsættes i alt 5 mio. kr. i 2015 til styrket informationsindsats. De 3 mio. kr. afsættes til en pulje, hvorfra arbejdsmarkedets parter kan søge midler til informati-

onsaktiviteter. Desuden fordeles de resterende 2 mio. kr. mellem relevante myndigheder.

5. Stop for social dumping på store infrastrukturprojekter

Det er ikke acceptabelt, at der sker social dumping på store offentlige infrastrukturprojekter. Ansatte på disse projekter skal også sikres ordentlige vilkår. Der er blandt andet behov for mere fokus på bedre indkvarteringsforhold under udførelse af bygge- og anlægsarbejde. Der er enighed om følgende initiativ:

- En særlig tilsynsindsats i forhold til de store infrastrukturprojekter, som igangsættes inden for de næste par år. Indsatsen skal bestå af et skærpet tilsyn og udvidet dialog om sikkerheden på projekterne. Der afsættes 5 mio. kr. årligt hertil i 2015-2018.

Det skal undersøges, om der kan skabes bedre forhold for ansatte, der under udførelsen af bygge- og anlægsarbejde, er indkvarterede i camps. Arbejdstilsynet undersøger med inddragelse af arbejdsmarkedets parter og med relevant inddragelse af Økonomi- og Indenrigsministeriet de nærmere muligheder herfor. I dette arbejde skal de norske regler og erfaringer på området inddrages, ligesom erfaringerne fra arbejdet med Femern Bælt skal inddrages. Det skal desuden undersøges, om der kan etableres et tættere samarbejde mellem Arbejdstilsynet og kommunerne om håndhævelse af regler om arbejdsmiljø og boligforhold, ligesom det skal undersøges, om der i samarbejde med Ministeriet for By- Bolig og Landsdistrikter kan udarbejdes informationsmateriale til udenlandsk arbejdskraft om boligforhold i Danmark. Resultatet af denne undersøgelse forelægges aftaleparterne inden sommeren 2015. Der afsættes 0,5 mio. kr. til undersøgelsen.

Sammen med arbejdsmarkedets parter skal der ses på muligheder for bedre håndhævelse af statslige myndigheder og selskabers brug af arbejdsklausuler. Der vil blive igangsat et analysearbejde som skal komme med forslag til modeller for bedre håndhævelse. Arbejdet afsluttes primo 2015.

6. Styrket indsats i bygge- og anlægsbranchen

Byggeriet har lige fra starten været et kerneområde for social dumping-indsatsen. Erfaringerne viser, at byggeriet er blandt de brancher, hvor der er størst problemer med regelovertrædelse og social dumping. Der er enighed om følgende nye initiativer rettet mod byggeriet:

- I forbindelse med det kommende sikkerhedskort i byggeriet efterprøves det ved stikprøvekontrol, om udstationerede arbejdstagere, der kommer til Danmark, er socialt sikrede i hjemlandet. Der afsættes 1 mio. kr. i 2015 og årligt 2 mio. kr. i 2016-2018.

- Arbejdstilsynet skal fremover indenfor bygge- og anlægsområdet orientere hovedentreprenører om alle de påbud, strakspåbud og forbud, som Arbejdstilsynet giver til underentreprenørerne. Bygherrer skal orienteres om de påbud, strakspåbud og forbud, der gives til byggepladsens hoved- og underentreprenører.

7. Tiltag for at bekæmpe social dumping på transportområdet

Aftaleparterne vil sikre, at chauffører, der udfører godskørsel i henhold til en dansk godskørselstilladelse, har ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Der er enighed om følgende initiativer:

- Godskørselsloven præciseres, så der ikke er tvivl om, at de chauffører, der lovligt kan udføre godskørsel for en dansk etableret virksomhed i dansk indregistreret køretøj på dansk område, er omfattet af krav i godskørselsloven i relation til løn- og arbejdsvilkår. Parterne er enige om at indføre lovhjemmel til at kræve:
 - 1) når en virksomhed anvender egne chauffører, skal disse være ansat i samme virksomhed, som tilladelsen er udstedt til,
 - 2) at udenlandske chaufførvikarvirksomheder skal aflønne chaufførvikarer på niveau med gældende danske kollektive overenskomster for chauffører ved udlejning til kørsel i dansk indregistrerede køretøjer på dansk område.

Regeringen vil desuden undersøge muligheden for at stille krav om, at de danske virksomheder, der benytter udenlandske chaufførvikarer, sikrer sig, at de udenlandske chaufførvikarer aflønnes på niveau med gældende danske kollektive overenskomster. Aftaleparterne er enige om at mødes, når undersøgelsen er afsluttet.

- Politiets indsats på cabotageområdet styrkes yderligere. Bevillingen øges med 10 mio. kr. i 2015.

Det skal undersøges, om der kan skabes bedre og mere fair vilkår på markedet for varebiler, der kører med gods for fremmed regning, med særligt fokus på de områder, hvor der er tegn på, at der er problemer med løn- og arbejdsvilkår. Parterne noterer derfor, at regeringen vil iværksætte en analyse af konsekvenserne ved at indføre en tilladelsesordning for varebiler, der indebærer, at de omfattes af krav om løn- og arbejdsvilkår svarende til det, der gælder for lastbiler over 3,5 ton. Analysen skal særligt afdække de økonomiske konsekvenser for erhvervet og staten, udenlandske erfaringer med regulering af varebiler, samt i givet fald undersøge de EU-retlige aspekter ved at omfatte udenlandske varebiler af en tilladelsesordning.

Aftaleparterne er enige om at mødes, når undersøgelsen er afsluttet medio 2015.

Aftaleparterne noterer sig, at Rigspolitiets projekt om automatisk nummerpladegenkendelse (ANPG) har afsæt i flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi i 2012-2015. Når ANPG-systemet er implementeret, vil regeringen undersøge, om systemet vil kunne anvendes i forbindelse med kontrollen med ulovlig cabotagekørsel.

Aftaleparterne er desuden enige om vigtigheden af at arbejde offensivt med EU-initiativer på området. Regeringen har derfor tidligere besluttet at søge tilslutning blandt andre EU-medlemslande til regeringens syv konkrete forslag til at styrke indsatsen mod social dumping i transportbranchen.

8. Analyse af obligatorisk sikkerhedskort i andre brancher

Regeringen, Enhedslisten og SF indgik i juni 2014 en aftale om, at der skal indføres obligatorisk sikkerhedskort i byggebranchen.

I forlængelse af aftalen foreslås det at igangsætte en analyse af, hvorvidt der i rengørings-, hotel- og restaurationsbranchen samt i den grønne sektor kan og bør indføres et obligatorisk sikkerhedskort.

Analysen skal afdække, hvorvidt sikkerhedskortet kan bidrage til forebyggelse af arbejdsskader og korrekt håndtering heraf. Analysen skal endvidere vurdere, om det kan være forbundet med juridiske problemer at indføre sikkerhedskort i brancherne, herunder særligt EU-retlige hensyn. Der skal i forbindelse med analysen gennemføres en vurdering af omfanget af arbejdsskader samt den generelle sikkerhedsrisiko i brancherne. Analysen forventes at kunne være tilendebragt ultimo 2015. Derved kan analysen inddrage hidtidige erfaringer fra brugen af sikkerhedskort i byggebranchen. Aftaleparterne er enige om, at delanalysen om grundlaget for at indføre sikkerhedskort skal være afsluttet medio 2015.

Det skønnes, at analysen vil indebære udgifter på i alt 1 mio. kr. til ekstern konsulentbistand.

9. Udbredelse af arbejdsklausuler i kommuner

Aftaleparterne er enige om at mødes, når KLs undersøgelser om brugen af arbejdsklausuler foreligger med henblik på at drøfte status for kommunernes brug heraf, herunder anvendelsen af Beskæftigelsesministeriets cirkulære fra juni 2014.

10. Bedre bilateralt samarbejde

Aftaleparterne er enige om vigtigheden af en styrket indsats i forhold til bedre bilateralt samarbejde om udenlandske tjenesteydere og udstationerede lønmodtagere med relevante EU-lande.

Tabel 1**Økonomioversigt: Aftale om styrket indsats mod social dumping**

Mio. kr.	2015	2016	2017	2018
1. En styrket myndighedsindsats	27,5	23	13	13
2. Styrket kontrol og stramning af regler	-	-	-	-
- heraf højere bødeniveau for RUT-overtrædelser i gentagelsestilfælde	-	-	-	-
- heraf kortere frist for vedtagelse af administrative bødeforelæg	-	-	-	-
3. Forsøg med skadestuvers anmeldelse af arbejdsulykker	-	-	-	-
4. Styrket kendskab til den danske model	5	-	-	-
5. Stop for social dumping ved store infrastrukturprojekter	5,5	5	5	5
- heraf skærpet tilsyn med sikkerheden på store infrastrukturprojekter	5	5	5	5
- heraf undersøgelse af bedre indkvartering i camps	0,5	-	-	-
- heraf bedre håndhævelse af arbejdsklausuler	-	-	-	-
6. Styrket indsats i udsatte brancher	1	2	2	2
- heraf stikprøvekontrol indenfor byggeriet vedr. social sikring i andre EU-lande	1	2	2	2
- heraf kopi af påbud til hovedentreprenør og bygherre	-	-	-	-
7. Tiltag mod social dumping på transportområdet	10	-	-	-
- heraf skærpelse af godskørselsloven	-	-	-	-
- heraf styrket cabotage-kontrol	10	-	-	-
- skærpede krav for tilladelse til varebiler	-	-	-	-
- heraf offensiv ift. EU-initiativer på transportområdet	-	-	-	-
8. Analyse af sikkerhedskort	1	-	-	-
9. Udbredelse af arbejdsklausuler i kommuner	-	-	-	-
10. Bedre bilateralt samarbejde	-	-	-	-
I alt	50,0	30,0	20,0	20,0